

The classic instance of an active learning school for another language: Case study of Anurajaprasit School in Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 1

Kanya Jampaphan^{1*}

¹ *Anurajaprasit School, Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 1, Nonthaburi, Thailand*

Article Info

Academic Article

Article history:

Received: 9 September 2024

Revised: 30 October 2024

Accepted: 4 November 2024

Keyword

Model school,

Active learning,

Another language

*Corresponding author:

thucksin.kaew@vru.ac.th

Abstract

This academic article seeks to convey thoughts, experiences, and findings surrounding the active management of teaching and learning for another language to the classic instance of an active learning school for another language style for Anurajaprasit School is located in the Primary Educational Service Area Office 1 of Nonthaburi. The management of teaching and learning another language at the aforementioned school consists of 8 steps viz. Step 1 Analyze data. Step 2 Determine the curriculum structure. Step 3 Plan or Meeting. Step 4 Professional Learning Community (PLC) in learning area. Step 5 Plan active learning activities outside. Step 6 Report on operational results. Step 7 Promote, Promote and Develop and Step 8 Reflect on lessons learned or share with the public. The work steps listed above are crucial to achieving high-quality outcomes. Beyond that as a result of the school's management process the Office of Academic Affairs and Educational Standards recognized the school as a classic instance of an active learning school for another language in addition to other educational awards and recognition. As a result, the active teaching of an active learning school for another language management in the case study of Anurajaprasit School, which falls under the jurisdiction of Nonthaburi Primary Educational Service Area 1, is one approach to implementing or developing active teaching of a second foreign language management for school administrators in the modern world.

โรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สอง: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุราชประสิทธิ์ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

กัญญา จำปาพันธ์*

¹ โรงเรียนอนุราชประสิทธิ์ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

ข้อมูลบทความ	บทคัดย่อ
บทความวิชาการ	บทความวิชาการนี้มีจุดมุ่งหมายในการนำเสนอแนวคิด ประสบการณ์ และผลลัพธ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สองสู่โรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สอง กรณีศึกษาโรงเรียนอนุราชประสิทธิ์ จังหวัดนนทบุรี สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 โดยกระบวนการบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สอง กรณีศึกษาโรงเรียนอนุราชประสิทธิ์ ประกอบด้วย 8 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูล ขั้นที่ 2 กำหนดโครงสร้างหลักสูตร ขั้นที่ 3 วางแผนหรือประชุมชี้แจง ขั้นที่ 4 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ขั้นที่ 5 จัดกิจกรรมนอกห้องเรียน ขั้นที่ 6 รายงานผลการดำเนินงาน ขั้นที่ 7 ส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนา และขั้นที่ 8 ถอดบทเรียนหรือเผยแพร่สู่สาธารณชน โดยขั้นตอนการบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สองข้างต้น เป็นส่วนสำคัญที่ก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่มีคุณภาพ ตัวอย่างผลลัพธ์ของกระบวนการบริหารจัดการข้างต้น เช่น สถานศึกษาได้รับรางวัลโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สอง ประจำปี 2566 มอบโดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา เป็นต้น ดังนั้น โรงเรียนอนุราชประสิทธิ์ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 จึงเป็นโรงเรียนต้นแบบในการบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สองแก่ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องหาความรู้เพื่อพัฒนาระบบการศึกษาในโลกยุคใหม่ (Modern World)

บทนำ

ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งการฟัง พูดอ่าน และเขียน นับเป็นหนึ่งใน พหุปัญญา หรือ Multiple Intelligences ของมนุษย์ที่มีสติปัญญาเชี่ยวชาญอย่างหลากหลาย (Gardner, 1999) ซึ่งการพัฒนาพหุปัญญาด้านภาษา (Linguistic Intelligence) มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) และแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579) ที่มีเป้าหมายเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมและระบบสนับสนุนประชากรไทยมีอาชีพบนฐานพหุปัญญา รวมถึงการบริหารจัดการทางการศึกษาที่เตรียมความพร้อมต่อการเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงและโอกาสที่เกิดขึ้นในโลกสมัยใหม่ของเด็กและเยาวชน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562; สำนักงาน

เลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) การให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจึงส่งผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการศึกษาของประเทศไทยในอนาคต

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศพื้นฐานที่มีการจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในทุก ๆ โรงเรียน ภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศที่สองที่มีการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนในบางโรงเรียน อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่สองเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะใน การสื่อสารภาษาต่างประเทศภาษาอื่น ๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษเพื่อมุ่งให้เกิดคุณลักษณะใหม่ในคนไทยตาม ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) โดยส่งเสริมการเรียน ภาษาต่างประเทศที่สองผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การจัด

กิจกรรมวิชาการในระดับประเทศเพื่อพัฒนาทักษะภาษาของผู้เรียนตามมาตรฐานเจ้าของภาษาสร้างโอกาสในการใช้ภาษาในสถานการณ์จริงและสร้างเวทีในการแสดงความสามารถและทางภาษาให้แก่ผู้เรียน เป็นต้น (ศูนย์สารนิเทศการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) นอกจากนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่สองบนพื้นฐานของยุทธศาสตร์ชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2561–2580) และนโยบายต่าง ๆ ของการพัฒนาประเทศ จึงได้จัดการสนับสนุนหรือส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาจีนอย่างหลากหลายวิธีการแก่สถานศึกษาในสังกัด เช่น การร่วมมือกับหน่วยงานการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนเพื่อส่งผู้สอนหรือคุณครูชาวจีนมาสอนตามโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 และการจัดตั้งศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน เป็นต้น

โรงเรียนอนุราชประสิทธิ์ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีนเป็นวิชาเพิ่มเติมสำหรับผู้เรียน เป็นระยะเวลา 12 ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2555 ที่มีการสอนวิชาภาษาจีนในระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1-3 ในแผนการเรียนรู้ห้องเรียนปกติ และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ในแผนการเรียนรู้ห้องเรียนพิเศษภาษาอังกฤษ (MEP) หลังจากนั้นปี พ.ศ. 2556 จึงมีการสอนวิชาภาษาจีนในทุก ๆ ห้องเรียน ตั้งแต่ระดับชั้นปฐมวัยถึงมัธยมศึกษาตอนต้น รวมถึงได้เปิดห้องเรียนสายภาษาต่างประเทศที่สอง ได้แก่ แผนการเรียนภาษาอังกฤษ - ภาษาจีนโดยครูชาวไทย และแผนการเรียนภาษาอังกฤษ - ภาษาญี่ปุ่น โดยครูเจ้าของภาษาและครูชาวไทย ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ถัดมาในปี พ.ศ. 2562 สถานศึกษาได้จัดประสบการณ์เรียนรู้วิชาภาษาจีนแก่นักเรียนทุกคนได้เรียนวิชาภาษาจีนเป็นเวลา 40 ชั่วโมง/ปี ที่มีครูเจ้าของภาษาเป็นครูผู้สอนหลักและมีครูชาวไทยเป็นครูผู้ช่วยสอน (Co-Teacher) และเริ่มพัฒนากระบวนการบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สองที่มีกระบวนการสอดคล้องกับบริบทการศึกษาไทยในโลกยุคปัจจุบัน โดยมีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของผู้เรียนในหลากหลายมิติบนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ตามยุทธศาสตร์ชาติ ได้แก่ ประการที่ 1 “ต่อยอดอดีต” โดยย้อนกลับไปที่รากเหง้าของเศรษฐกิจครอบครัว อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นของสถานศึกษา ประการที่ 2 “ปรับปัจจุบัน”

เพื่อปูทางสู่นาคต ผ่านการพัฒนาครูและผู้เรียน การปรับสภาพแหล่งเรียนรู้ สื่อ และเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน และ ประการที่ 3 “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของครูรุ่นใหม่ พัฒนาผู้เรียนรุ่นใหม่ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและผู้ปกครอง ผสมผสานกับกลยุทธ์เพื่อรองรับอนาคตบนพื้นฐานการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วนควบคู่กับการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ยั่งยืน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนคิดเก่ง และมีคุณภาพ มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีความพร้อมทั้งกายใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้าน และสุขภาวะที่ดี มีทักษะการสื่อสารภาษาที่สองและภาษาที่สาม โดยการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาได้อาศัยความร่วมมือทางวิชาการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนครูสอนภาษาจีนที่เป็นครูเจ้าของภาษา หรือ Native speaker Chinese Language และครูไทย (อัตราจ้าง) ที่มีวุฒิ การศึกษาด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาจีน ในปี 2565 โรงเรียนอนุราชประสิทธิ์ได้รับการจัดสรรครุอาสาสมัครจีน CLEC (Hanban) จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และได้รับความร่วมมือในการสนับสนุนการเรียนรู้ภาษาจีนจากหน่วยงานทางการศึกษาอื่น ๆ เช่น วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม บริหารธุรกิจ นนทบุรี ได้สนับสนุนการจัดการเรียนรู้วิชาการ ท่องเที่ยวและการโรงแรม เป็นต้น จึงส่งผลให้การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่สอง (ภาษาจีน) ได้รับความสนใจที่ดีจากผู้เรียนเป็นจำนวนมากและในปีการศึกษา 2566 สถานศึกษาได้รับรางวัลโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สอง มอบโดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา รวมไปถึงรางวัลและการยอมรับจากหน่วยงานทางการศึกษาอื่น ๆ

บทความความนี้ จึงเป็นการนำเสนอการนำเสนอแนวคิด ประสบการณ์ และผลลัพธ์ของการบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สอง ของผู้เขียนในฐานะผู้อำนวยการโรงเรียนอนุราชประสิทธิ์ จังหวัดนนทบุรี เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเพื่อเป็นแนวทางการค้นคว้าความรู้สู่การสร้างสถานศึกษาในโลกยุคใหม่ (Modern World)

โรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่สอง

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2566) มีแนวคิดในการคัดเลือกโรงเรียนที่มีแนวทางปฏิบัติที่ดี ด้านการนำแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ผ่านการโครงการคัดเลือกโรงเรียนและครูผู้สอนต้นแบบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประจำปี 2566 และเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่โรงเรียนและครูผู้สอนที่มีแนวทางและกระบวนการดำเนินงานที่นำไปสู่เกิดผลลัพธ์ที่ต้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นโรงเรียนที่การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาคุณภาพหรือยกระดับผลสัมฤทธิ์ของการจัดการศึกษาจนถึงผลลัพธ์ที่เกิดกับผู้เรียน โรงเรียน หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน ทั้งนี้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาได้กำหนดนิยาม องค์ประกอบ คำอธิบาย และตัวชี้วัดองค์ประกอบโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ไว้ทั้งหมด 14 ประเภทโรงเรียนต้นแบบ ได้แก่ 1) โรงเรียนต้นแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย 2) โรงเรียนต้นแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน 3) โรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 4) โรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่ใช้ Soft Power เป็นสื่อหรือสถานการณ์การเรียนรู้ 5) โรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรู้ STEAM ตามโมเดลเศรษฐกิจ BCG 6) โรงเรียนต้นแบบการออกแบบการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพหุปัญญา 7) โรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์เชิงรุก 8) โรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย 9) โรงเรียนต้นแบบการพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ 10) โรงเรียนต้นแบบด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 11) โรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่สอง 12) โรงเรียนต้นแบบด้านการจัดกิจกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 13) โรงเรียนต้นแบบห้องเรียนกีฬา และ 14) โรงเรียนต้นแบบนักเรียนเพื่อนที่ปรึกษา (YC: YOUTH COUNSELOR) วิธีใหม่

จากข้างต้น โรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่สองเป็นหนึ่งในประเภทโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่สำคัญ วิชาการและมาตรฐานการศึกษาได้กำหนดไว้ พร้อมทั้งให้นิยามว่าเป็นโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการเรียนรู้อาษาต่างประเทศที่สอง ทั้งด้านการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล รวมทั้งด้านผลลัพธ์ที่เกิดกับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถด้านภาษาต่างประเทศที่สอง และมีสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตร

กระบวนการบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สอง (โรงเรียนอนุราชประสิทธิ์)

โรงเรียนอนุราชประสิทธิ์ จังหวัดนนทบุรี มีกระบวนการบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สอง ทั้ง 8 ขั้นตอน (รูปภาพที่ 1) ซึ่งสามารถอธิบายกระบวนการบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สองของโรงเรียนอนุราชประสิทธิ์ จังหวัดนนทบุรี ตามกระบวนการ 8 ขั้นตอนได้ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูล (Analyze data) เป็นกระบวนการที่เริ่มต้นจากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในทุก ๆ ฝ่ายของสถานศึกษา ผ่านแบบสัมภาษณ์ที่โครงสร้างด้วยชุดคำถามปลายเปิดที่มีประเด็นเกี่ยวข้องกับความต้องการและเป้าหมายของการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สอง ผนวกกับศึกษาผลการประเมินภายนอก (สมศ.) วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนพัฒนากระบวนการบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สอง

2. กำหนดโครงสร้างหลักสูตร (Determine the curriculum structure) เป็นกระบวนการออกแบบโครงสร้างหลักสูตรของคณะผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงความสอดคล้องต่าง ๆ ของสถานศึกษา เช่น วิสัยทัศน์ พันธกิจ ฯลฯ ของโรงเรียน รวมถึง ความยืดหยุ่นที่สามารถประยุกต์หรือเปลี่ยนแปลงได้ตามบริบทสภาพความเป็นจริงของสถานศึกษาในแต่ละปีการศึกษา เป็นต้น ทั้งนี้ โครงสร้างหลักสูตรต้องกำหนดวิทยาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่

หลากหลาย เช่น การเรียนรู้แบบกลุ่มหรือทีม การเรียนรู้แบบโต้แย้ง และการเรียนรู้แบบใช้คำถามขั้นสูง เป็นต้น

3. วางแผนหรือประชุมชี้แจง (Plan or Meeting) เป็นกระบวนการวางแผนแนวทางการดำเนินงานของคณะผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมความพร้อมและทบทวนความเข้าใจในการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นหลักสำคัญ ทั้งนี้ รูปแบบการวางแผนหรือประชุมชี้แจงมีรูปแบบเชิงอภิปรายร่วมกันหรือเน้นการโต้แย้งเพื่อแนวทางการดำเนินงานที่มีคุณภาพมากที่สุด

4. ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ (PLC in learning area) เป็นกระบวนการถ่ายทอดข้อมูล เผยแพร่ หรือขยายผลจากคณะผู้บริหารสถานศึกษาสู่ครูผู้สอนผ่านหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้เกิดความเข้าใจในระบบการดำเนินงาน รวมไปถึงการพัฒนา การจัดการเรียนรู้เชิงรุกและอื่น ๆ ในวงกว้างและมีทิศทางเดียวกัน คณะผู้บริหารมีหน้าที่ให้คำปรึกษาในทุก ๆ สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ต่อหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอน

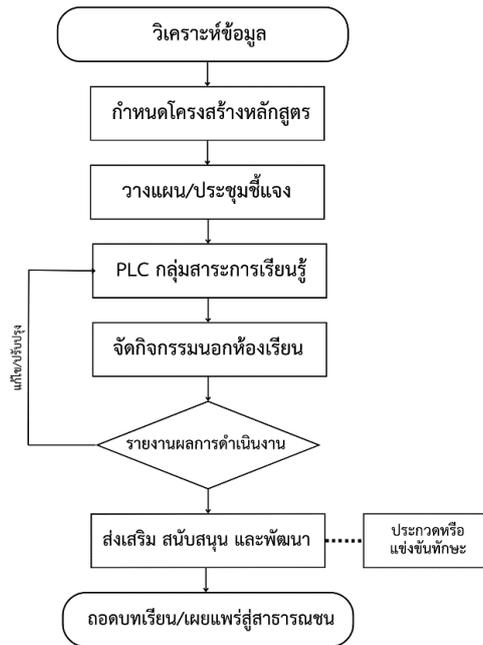
5. จัดกิจกรรมนอกห้องเรียน (Plan active learning activities outside) เป็นกระบวนการสร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สอง นอกเหนือจากการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน เพื่อส่งเสริมความรู้ ทักษะ เจตคติ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับภาษาต่างประเทศที่สอง ตัวอย่างกิจกรรมนอกห้องเรียน เช่น กิจกรรมนิทรรศการวันอาเซียน กิจกรรมวันตรุษจีน และกิจกรรมรอบรู้หน้าเสาธงที่มีลักษณะกิจกรรม คือร้องเพลงภาษาจีนหรือพูดคำเสนอคำศัพท์ภาษาจีนในช่วงเช้าบริเวณลานกิจกรรมของโรงเรียน เป็นต้น

6. รายงานผลการดำเนินงาน (Report on operational results) เป็นกระบวนการการประชุมหรือร่วมอภิปรายในทุก ๆ เดือนอย่างเป็นประจำระหว่างคณะผู้บริหารสถานศึกษา

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานอื่น ๆ เช่น ศึกษานิเทศก์ (Supervisor) เป็นต้นซึ่งกระบวนการข้างต้น มีความสัมพันธ์กับขั้นที่ 4 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ เนื่องจากหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ต้องขยายผลการนำเสนอผลการรายงานและข้อเสนอแนะต่าง ๆ สู่ครูผู้สอนเพื่อปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนให้มีคุณภาพมากที่สุด

7. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนา (Promote, Promote and Develop) เป็นกระบวนการต่อเนื่องจากผลการดำเนินงานที่ทางคณะผู้บริหารได้ตอบสนองความต้องการของครูและนักเรียนในด้านการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาในส่วนของความรู้ ทักษะ เจตคติและสมรรถนะที่สอดคล้องกับภาษาต่างประเทศที่สอง ผ่านการจัดโครงการที่เกี่ยวข้อง และการเข้าร่วมกิจกรรมหรือแข่งขันทักษะปฏิบัติต่าง ๆ ในด้านภาษาต่างประเทศที่สอง เช่น ตัวแทนนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันสุนทรพจน์ภาษาจีนของหน่วยงานอุดมศึกษาหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่จัดกิจกรรม เป็นต้น ตามวัตถุประสงค์ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความก้าวหน้าในด้านภาษาและด้านสังคมที่ดีขึ้นไปอีกระดับหนึ่งจนนำไปสู่ความเป็นเลิศ

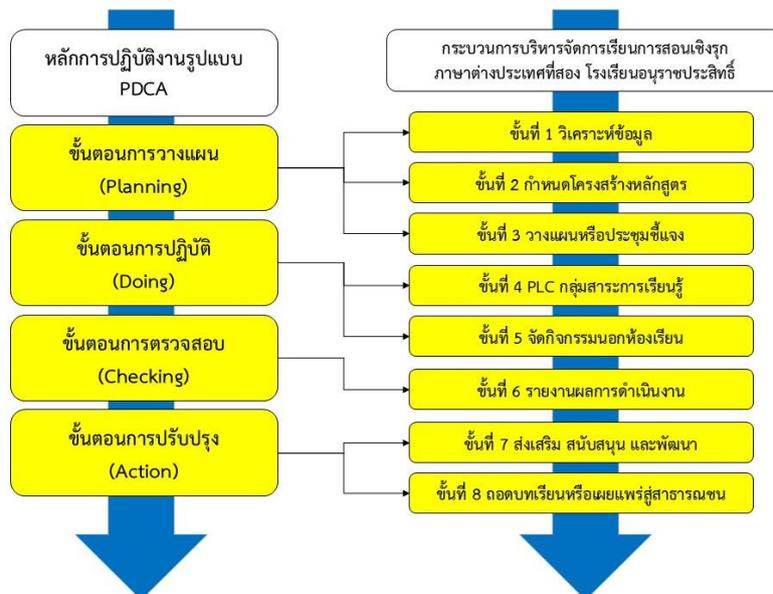
8. ถอดบทเรียนหรือเผยแพร่สู่สาธารณชน (Reflect on lessons learned or share with the public) เป็นกระบวนการประชุมเชิงสัมมนาหรืออภิปรายร่วมกันของคณะผู้บริหารสถานศึกษาในทุก ๆ ฝ่าย รวมถึงครู และบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศ เพื่อสะท้อนผลของการปฏิบัติงาน ก่อนนำเสนอผลการถอดบทเรียนสู่สาธารณะในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การสร้างสรรค์และนำเสนอวิดิทัศน์ผลการเรียนการสอน เชิงรุกภาษาต่างประเทศสู่ช่องทางโซเชียลมีเดีย เป็นต้น ทั้งนี้ กิจกรรมการถอดบทเรียนได้มีการมอบรางวัลหรือเกียรติบัตรเพื่อเป็นการเสริมแรงและเสริมสร้างกำลังใจในการทำงานแก่คณะทำงาน

รูปภาพที่ 1 กระบวนการบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สอง (โรงเรียนอนุราชประสิทธิ์)
ที่มา: ผู้เขียน

นอกจากนี้ กระบวนการบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สอง ของโรงเรียนอนุราชประสิทธิ์ จังหวัดนนทบุรี มีความสอดคล้องกับหลักการปฏิบัติงานรูปแบบ PDCA

หรือ Plan-Do-Check-Act (ยุทธานุ เกื้อกูล, 2560) เห็นได้จากภาพที่ 2 ดังนี้

รูปภาพที่ 2 ความสอดคล้องของหลักการปฏิบัติงานรูปแบบ PDCA กับกระบวนการบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สอง โรงเรียนอนุราชประสิทธิ์

ที่มา: ผู้เขียน

จากรูปภาพที่ 2 พบว่าขั้นตอนการวางแผน (Planning) สอดคล้องกับขั้นที่ 1-3 ที่มีการสำรวจข้อมูลก่อนการสร้างหลักสูตรจากนั้นจึงวางแผนกำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ของงานที่มีคุณภาพสูงสุด ขั้นตอนการปฏิบัติ (Doing) สอดคล้องกับขั้นที่ 4-5 ที่มีการปฏิบัติตามแผนที่กำหนดโดยใช้วิธีการ PLC หรือ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในห้องเรียนเพื่อเชื่อมโยงการเรียนรู้เชิงรุกอย่างแท้จริง ขั้นตอนการตรวจสอบ (Checking) สอดคล้องกับขั้นที่ 6 ที่คณะผู้บริหารจะมีบทบาทในการติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติงานต่าง ๆ เพื่อการปรับปรุงและแก้ไขกระบวนการทำงาน ลำดับสุดท้าย ขั้นตอนการปรับปรุง (Action) สอดคล้องกับขั้นที่ 7-8 ที่หลังจากตรวจสอบและปรับปรุงกระบวนการทำงานต่าง ๆ เรียบร้อยแล้ว จึงส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนหรือคุณลักษณะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องสู่ความเป็นเลิศ ทั้งนี้ ข้อดีของสถานศึกษาที่ปฏิบัติตามรูปแบบ PDCA นั้นคือการช่วยป้องกันปัญหา ช่วยลดความสับสนในการทำงาน ทำให้การปฏิบัติงานมีความรัดกุม และเป็นการนำความผิดพลาดมาทำให้เกิดประโยชน์ (ณัฐธัมภ์ อ่อนตาม, 2562)

ผู้เขียนได้ศึกษากระบวนการบริหารห้องเรียนพิเศษ ห้องเรียนภาษาต่างประเทศ และการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาที่มีความคล้ายคลึงกับการบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุก ภาษาต่างประเทศสอง เนื่องจากไม่พบงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผลการศึกษาพบว่างานวิจัยของสิริกันต์ ทิพย์ภักดี และทวิศิลป์ กุลนาคัด (2565) ที่ศึกษาระบบการบริหารจัดการห้องเรียนพิเศษ ที่มีกระบวนการ ได้แก่ การวางแผนการดำเนินงาน การจัดโครงสร้างการบริหารตามหน้าที่หลักและการแบ่งงานตามความเชี่ยวชาญเหมาะสม การสั่งการหรือการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน การควบคุม ติดตามงาน และการแก้ไขข้อบกพร่องอย่างเป็นระบบ ซึ่งกระบวนการข้างต้น มีความคล้ายคลึงหรือสอดคล้องกับการบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุก ภาษาต่างประเทศสองของโรงเรียนอนุราชประสิทธิ์ จังหวัดนนทบุรี เช่นเดียวกับงานวิจัยของวิรัตน์ เกตุเรือง และคณะ (2560) ที่ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็ก ที่มีกระบวนการ ได้แก่ การวางแผน (Plan) ที่วิเคราะห์สภาพบริบทของโรงเรียนโดยการกำหนดยุทธศาสตร์ให้

มีความชัดเจนในบริบทของโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็ก ตลอดจนวิสัยทัศน์ เป้าหมาย แนวทางการพัฒนามีการร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการ จัดให้มีแผนการจัดการเรียนรู้ แสดงรายละเอียดของการกำหนดเนื้อหาที่จะสอนในรายวิชา ภาษาอังกฤษและรายวิชาของหลักสูตรภาษาอังกฤษ การนำแผนไปปฏิบัติ (Implementation) การดำเนินงานด้านการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษตามหลักสูตรและรายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางด้านการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษการคัดท้ายภาษาอังกฤษแบบเข้ม เป็นต้น และการนิเทศติดตามและการประเมินผล (Evaluation) นิเทศติดตามทั้งก่อนการดำเนินงาน ระหว่างการดำเนินงาน และหลังการดำเนินงานพร้อมรายงานผลการนิเทศ มีการจัดทำคู่มือการประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครอง และงานวิจัยของดินทร์ นารถโคษา (2565) ที่ศึกษาการบริหารจัดการโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศ ที่มีกระบวนการ ได้แก่ ด้านที่ 1 การบริหารจัดการสถานศึกษาได้ศึกษาดูงานโรงเรียนที่จัดการเรียนหลักสูตรเรียนร่วมประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ก่อนประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อกำหนดเป้าหมายของความสำเร็จ แล้วจึงร่วมสัญญา MOU กับวิทยาลัยสารพัดช่าง จากนั้นจึงจัดทำหลักสูตรตามโครงการเรียนร่วม (ทวิศึกษา) และแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดเป้าหมายในการบริหารได้อย่างเหมาะสม ประสานความร่วมมือกับคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และองค์กรอื่นในการพัฒนาโรงเรียน ซึ่งสถานศึกษามีการบริหารข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ด้านที่ 2 การแก้ไขปัญหาอุปสรรค สถานศึกษาได้จัดประชุม วางแผนให้เกิดความชัดเจน เรื่องงบประมาณ และจัดทำโครงการรองรับ รวมถึงได้ประสานเรื่องงบประมาณกับวิทยาลัยสารพัดช่าง โดยให้แบ่งงบประมาณสนับสนุนโรงเรียน 30% และด้านที่ 3 แนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศสถานศึกษามีนวัตกรรมหรือ MODEL ในการบริหารงานโดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ที่มุ่งให้ครู บุคลากร และนักเรียนมีอัตลักษณ์ตามรูปแบบของโรงเรียน พร้อมทั้งส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้คู่คุณธรรม จริยธรรมต่อหน้าที่ ต่อสังคมและผ่านโครงการ กิจกรรม หรือ การแข่งขันทั้งในระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับประเทศ และระหว่างประเทศ

ดังนั้น กระบวนการบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุก ภาษาต่างประเทศที่สองของโรงเรียนอนุราชประสิทธิ์ จังหวัด

นนทบุรี จึงมีกระบวนการที่เป็นระบบบนฐานของแนวคิดหรือหลักการที่น่าเชื่อถือ ซึ่งสามารถเป็นอีกหนึ่ง แนวทางเลือกของการนำไปพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนต้นแบบการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สอง

ผลลัพธ์ของกระบวนการบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สอง

กระบวนการบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สองของโรงเรียนอนุราชประสิทธิ์ จังหวัดนนทบุรี มีผลลัพธ์ในระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับประเทศ โดยสามารถยกตัวอย่างได้ ดังนี้

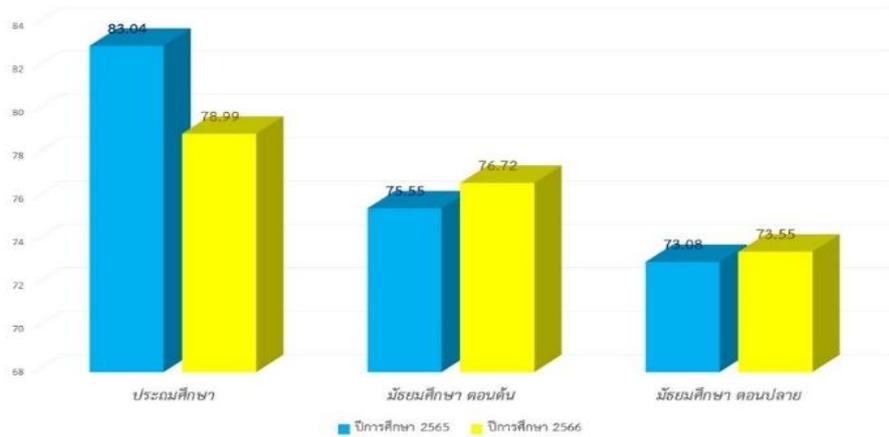
1. ผลลัพธ์ของกระบวนการบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สอง ระดับสถานศึกษา พบว่าในด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องต่อกระบวนการบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สอง โรงเรียนอนุราชประสิทธิ์ ส่งผลให้การปฏิบัติงานมีความเป็นระบบตามหลักการปฏิบัติงานรูปแบบ PDCA หรือ Plan-Do-Check-Act และส่งผลให้เกิดอัตลักษณ์การทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาที่ยึดวิถีแห่งประชาธิปไตยด้วยการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participative Management) ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สองแบบมีส่วนร่วม

แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participative Management) (สันติ บุญภิรมย์, 2552)	การบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศของโรงเรียนอนุราชประสิทธิ์
ร่วมคิด หมายถึง ผู้บริหารเปิดโอกาสให้เพื่อนร่วมงานบางคน บางกลุ่มหรือ ทั้งหมดร่วมคิด อาจจะเป็นทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อให้เกิดประโยชน์หลายประการต่อองค์กร เช่น ก่อให้เกิดการยอมรับซึ่งกัน และกัน เป็นต้น	ร่วมคิดและร่วมทำมีความสอดคล้องกับขั้นที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูล ขั้นที่ 2 กำหนดโครงสร้างหลักสูตร ขั้นที่ 3 วางแผนหรือประชุมชี้แจง ที่ผู้คณะผู้บริหารสถานศึกษา พร้อมด้วยกลุ่มงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันอภิปรายที่เน้นการโต้แย้งเพื่อกำหนดองค์ประกอบและแนวทางการบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สองก่อนลงมือปฏิบัติต่อผู้เรียน
ร่วมทำ หมายถึง ผู้บริหารจะต้องนำผลของการร่วมคิดที่ได้ตกผลึกแล้วนำไปสู่การปฏิบัติในระยะเวลาที่เหมาะสม สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของผู้ร่วมงานในแต่ละคนในความแตกต่างที่ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างสูงต่อองค์กร	ร่วมประเมินผลงานและร่วมยอมรับในผลการประเมินมีความสอดคล้องกับ ขั้นที่ 4 PLC กลุ่มสาระการเรียนรู้ กับขั้นที่ 6 รายงานผลการดำเนินงาน ที่กระบวนการทำงานยึดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) อยู่เสมอทั้งขณะดำเนินงานและหลังจบการดำเนินงาน ส่งผลให้เกิดการระดมความคิดเพื่อลดข้อผิดพลาดในการทำงานหรืออื่น ๆ ให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด ซึ่งกระบวนการข้างต้น ทุก ๆ คนในขณะทำงานล้วนมีบทบาทร่วมกัน
ร่วมประเมินผลงาน หมายถึง การประเมินผลงานต้องไม่มอบหมายให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่มีการประเมินผลที่ผู้ร่วมงานในแต่ละฝ่ายได้มีโอกาสร่วมกันเสนอประเด็นที่ต้องการวัดผล พร้อมทั้งกำหนดค่าคะแนนที่เหมาะสมหรืออื่น ๆ	ร่วมปรับปรุงวิธีการทำงานใหม่ สอดคล้องกับขั้นที่ 7 ส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนา ที่การแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาศักยภาพให้ดีขึ้นด้วยความร่วมมือของทุก ๆ กลุ่มงานที่เกี่ยวข้อง ก่อให้เกิดเกิดความสามัคคี การมุ่งมั่นพัฒนาตนเอง และผลลัพธ์ที่ดีขึ้น
ร่วมยอมรับในผลการประเมิน หมายถึง ผลของการประเมินที่เกิดขึ้นไม่ควรโยนความรับผิดชอบเกิดจากการปฏิบัติให้บุคคลใดหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยเฉพาะ ทั้งนี้ จะต้องรับผิดชอบร่วมกัน	
ร่วมปรับปรุงวิธีการทำงานใหม่ หมายถึง การปฏิบัติในทุกองค์กร เมื่อวงจรการปฏิบัติงานจบลง ผลของงานทั้งผ่านเกณฑ์และไม่ผ่านเกณฑ์ มีความจำเป็นจะต้องเสนอแนะ ปรับปรุงการทำงาน เพื่อแก้ไขปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพให้ดียิ่งขึ้นไป	

จากตารางที่ 1 จึงกล่าวได้ว่าการบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สองของโรงเรียนอนุราชประสิทธิ์ จังหวัดนนทบุรี สร้างบรรยากาศในการทำงานแบบประชาธิปไตย ด้วยแนวความคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมอย่างสมบูรณ์ ลำดับต่อมาในด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ด้วยกระบวนการบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สอง โรงเรียนอนุราชประสิทธิ์ ส่งผลให้เกิดการเสริมสร้างพหุปัญญาด้านภาษา

(Linguistic Intelligence) ในภาษาต่างประเทศที่สอง ด้วยการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยหรือสอดคล้องกับผู้เรียนในยุคชีวิตวิถีถัดไป (Next Normal) นั่นคือ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิชาภาษาจีนของผู้เรียน ปีการศึกษา 2565-2566 ตามกระบวนการบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สอง โรงเรียนอนุราชประสิทธิ์ ปรากฏดังภาพที่ 3

รูปภาพที่ 3 ตัวอย่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิชาภาษาจีนของผู้เรียน ปีการศึกษา 2565-2566

ที่มา: ผู้เขียน

จากรูปภาพที่ 3 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิชาภาษาจีนของผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 และผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2565-2566 ที่ได้รับการบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สอง โรงเรียนอนุราชประสิทธิ์ ผู้เรียนระดับประถมศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ปี 2566 น้อยกว่าปี 2565 ทว่า ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ปี 2566 มากกว่าปี 2565 ที่ค่าเฉลี่ย 1.17 และเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ปี 2566 สูงกว่าปี 2565 ที่ค่าเฉลี่ย 0.47 ทั้งนี้ ผลคะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปี 2566 ต่ำกว่าปี 2565 อาจเกิดจากหลายปัจจัย เช่น ผู้สอนมีสถานะเป็นข้าราชการ ตำแหน่งครูผู้ช่วย ซึ่งขาดความชำนาญในด้านประสบการณ์การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อาษาจีน รูปแบบ Active Learning เป็นต้น ปัญหาการเรียนรู้อาษาจีนข้างต้น สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่ากิจกรรมการเรียนรู้อาษาจีนในประเทศที่ไม่แข็งแรง ส่งต่อต่อ

การพัฒนาทักษะการเรียนรู้อาษาจีนในประเทศไทยมาอย่างยาวนาน การสอนภาษาจีนจึงจำเป็นต้องอาศัยวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย (Wu & Yang, 2008; Xie, 2012) ซึ่งผลคะแนนของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ปี 2566 สูงกว่าปี 2565 เกิดจากหลายปัจจัยเช่นกัน ซึ่งปัจจัยสำคัญ คือการที่ผู้เรียนได้เรียนรู้วิชาภาษาจีนโดยครูเจ้าของภาษาหรือ Chinese Native Speaker จากครูอาสาสมัครจีน CLEC (Hanban) ร่วมกับครูที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา (ครูเชื้อชาติไทย) จึงส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ที่ดีขึ้นในระดับหนึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดของ Carless (2006), Liu (2006), Robinson and Schaible (1995) และ Stewart (2005) ที่อ้างจาก ศพินา วิทยาศรัย และสมบุญรพจน์ ประสาท (2562) ว่าการสอนเป็นทีม (co-teaching) ระหว่างผู้สอนที่เป็นเจ้าของภาษาและกับผู้สอนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา ส่งผลให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากกว่าการสอนโดยผู้สอนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ในผลลัพธ์ด้านสุดท้ายของการบริหาร

จัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สอง โรงเรียนอนุราชประสิทธิ์ นั้นคือด้านการผลิตผู้เรียนที่มีทักษะภาษาต่างประเทศที่สอง พบว่าจำนวนผู้เรียนส่วนใหญ่ในระดับชั้นประถมศึกษาและชั้นมัธยมศึกษามีความกล้าแสดงออกในด้านการใช้ทักษะภาษาจีนมากยิ่งขึ้น เห็นได้จากความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศที่สอง เช่น ผู้เรียนมีความสนใจ

และเข้าร่วมในกิจกรรมวันตรุษจีนที่ทางสถานศึกษาจัดขึ้น (รูปภาพที่ 4) และผู้เรียนมีทักษะการพูดหรือการเป็นพิธีกรภาษาจีนในวาระต่าง ๆ เป็นต้น นอกจากนี้ ปีการศึกษา 2567 พบว่ามีจำนวนผู้เรียนที่สนใจศึกษาต่อในแผนการเรียนภาษาอังกฤษ – ภาษาจีน ของระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมากขึ้นกว่าเดิม 2 เท่าจากการเปรียบเทียบกับปีการศึกษาซ้อนหลัง

รูปภาพที่ 4 ผู้เรียนมีความสนใจและเข้าร่วมในกิจกรรมวันตรุษจีนที่ทางสถานศึกษาจัดขึ้น
ที่มา: ผู้เขียน

2. ผลลัพธ์ของกระบวนการบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สอง ระดับเขตพื้นที่การศึกษา พบว่าในด้านการเป็นโรงเรียนต้นแบบ สถานศึกษาได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สอง ประจำปีการศึกษา 2566 จากสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 (ดังภาพที่ 5)

และในด้านการการผลิตผู้เรียนที่มีทักษะภาษาต่างประเทศที่สอง ผู้เรียนของสถานศึกษาได้เข้าร่วมแข่งขันทักษะภาษาจีนในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งรับรางวัลเหรียญทอง ชนะเลิศ ในหลาย ๆ รายการ เช่น การแข่งขันพูดภาษาจีน ป.4-ป.6 เป็นต้น

รูปภาพที่ 5 ผลการคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สอง จากสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

ที่มา: ผู้เขียน

3. ผลลัพธ์ของกระบวนการบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สอง ระดับภูมิภาคหรือเครือข่ายพบว่าในด้านงานเป็นโรงเรียนต้นแบบ สถานศึกษาได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สอง ระดับภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประจำปีการศึกษา 2566 จากสำนักคณะกรรมการ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน (รูปภาพที่ 6) และได้รับนวัตกรรมดีเด่นของผู้บริหารสถานศึกษาจากผลงานนวัตกรรม โรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สอง จากงานนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ “ร้อยใจภักดิ์ นฤปดินทร์ปิ่นสยาม เทิดไถ่องคราชามหาวชิราลงกรณ์ 72 พรรษา” และการแสดงผลงานของกลุ่มโรงเรียนในพระราชูปถัมภ์ฯ ประจำปี 2567

รูปภาพที่ 6 ผลการคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สองจากสำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่มา: ผู้เขียน

แนวทางการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สอง

กระบวนการบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สองของโรงเรียนอนุราชประสิทธิ์มีจุดแข็งที่สำคัญ ได้แก่ กระบวนการทำงานที่เป็นระบบและผลลัพธ์ของการดำเนินงานที่มีคุณภาพ อันเกิดจากการยึดกระบวนการทำงานที่มีการกระจายอำนาจ และการสนับสนุนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการดำเนินงาน รวมไปถึงมีการใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ของครู หรือ Professional Learning Community ส่งผลให้เกิดข้อผิดพลาดต่อกระบวนการทำงานน้อยที่สุดและส่งเสริมให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีของเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทว่า กระบวนการบริหารจัดการข้างต้น มีองค์ประกอบหรือส่วนสำคัญที่ควรพัฒนาเพื่อให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ได้แก่ ประการที่ 1 การดำเนินงานที่ไม่เชื่อมโยงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) และ ประการที่ 2 การเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สองไม่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิด VASK

การดำเนินงานบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สองในรูปแบบเชื่อมโยงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) เป็นการบริหารสถานศึกษารวมไปถึงระบบการจัดการต่าง ๆ ในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับยุคดิจิทัลและเกิดประโยชน์ในหลาย ๆ ประการ เช่น ส่งเสริมการแก้ปัญหาด้วยนวัตกรรมใหม่ ๆ ในกระบวนการทำงาน ลดค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพิมพ์เอกสารและการจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบดั้งเดิม และทำให้การแลกเปลี่ยนข้อมูลและการทำงานร่วมกันเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ลดความซับซ้อนและความล่าช้าในการสื่อสาร เป็นต้น ทั้งนี้ เทคโนโลยีไม่สามารถมาสอนแทนครูได้แต่ครูที่ไม่ใช้เทคโนโลยีจะต้องถูกแทนที่โดยครูที่มีความสามารถใช้เทคโนโลยี (นันทิพร ฉัตรแก้ว และคณะ, 2562) ผู้เขียนจึงเห็นว่าการบริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลจึงจะพัฒนาคุณภาพการศึกษาและนักเรียนให้พร้อมรับมือกับความท้าทายในอนาคตได้ นอกจากนี้ การเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สองให้ผู้เรียนเกิด VASK หรือ V (Values) คือการกระตุ้นให้เด็กเกิดความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต A (Attitude) คือ

การสร้างวิถีคิด เจตคติเชิงบวก และเชิงลบ S (Skills) คือการฝึกฝนให้เกิดเทคนิควิธีการ ที่สามารถนำไปต่อยอดอาชีพและดำรงชีวิตต่อไปในอนาคตได้ และ K (Knowledge) คือประสบการณ์เรียนรู้ที่ได้รับ (วิจารณ์ พานิช: 2566) ซึ่งหลักการ VASK เป็นหลักการด้านการศึกษาศูนย์ใหม่ที่เหมาะสมต่อการบูรณาการร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เนื่องจากผู้เขียนมีความเห็นว่าช่วยสร้างพื้นฐานที่แข็งแกร่งในด้านการเรียนรู้ภาษาที่สองให้กับผู้เรียน โดยไม่เน้นด้านใดด้านหนึ่ง แต่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพอย่างรอบด้าน เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเผชิญกับความท้าทายต่างๆ ในอนาคต และเพื่อเป็นบุคคลที่มีคุณค่าในสังคม เช่น การให้ความสำคัญกับค่านิยม (Values) และทัศนคติ (Attitudes) ช่วยให้นักเรียนไม่เพียงแต่เรียนรู้เพื่อสอบผ่าน แต่ยังพัฒนาทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทำให้การเรียนรู้มีความหมายและยั่งยืนมากขึ้น เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐธัมภ์ อ่อนตาม. (2562). เทคนิคการบริหารงานแบบ PDCA (Deming Cycle). *วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย*, 1(3), 39-46
- นันทิพร ฉัตรแก้ว, นิรุดี วังคำชัย, ปัทมา เขาจारी, ศราวุธ เมืองคำ, สุวิมล หวังเกษม, และธีรังกูร วรบำรุงกุล. (2562). ยุทธศาสตร์โรงเรียนประชารัฐกับการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัล. *วารสาร Veridian E Journal สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 12(2), 257-275.
- บดีนทร์ นารถโคษา. (2565). การบริหารจัดการโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศ. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 10(38), 316-326.
- ยุทธนา เกื้อกุล. (2560). *การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์* (ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- วิจารณ์ พานิช. (2566). การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. *ครูสภาวิทยากร*, 4(2), 1-12.
- วิรัตน์ เกตุเรือง, สุกัญญา แซ่มซ้อย, และฉลอง ชาตรุประชีวิน. (2560). รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียน ของโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็ก. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์*, 19(3), 313-328.
- ศศิษา วิชาศรัย และสมบุรณ์ พจน์ประสาท. (2562). การเปรียบเทียบความคิดเห็นและผลสัมฤทธิ์ทางภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่เรียนกับอาจารย์เจ้าของภาษาและอาจารย์ชาวไทย. *วารสาร Veridian E Journal สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 12(6), 103-121.

บทสรุป

การบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สอง กรณีศึกษาโรงเรียนอนุราชประสิทธิ์ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 เป็นโรงเรียนต้นแบบของประยุกต์หรือพัฒนาการบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สอง ที่มีกระบวนการบริหารจัดการสอดคล้องกับหลัก PDCA หรือ Plan-Do-Check-Act และการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participative Management) โดยส่งผลให้เกิดจากความสามัคคีและการทำงานอย่างเป็นระบบพร้อมรับฟังความคิดเห็นของทุก ๆ ฝ่าย ด้วยหลักประชาธิปไตยของคณะทำงาน นอกเหนือจากผลลัพธ์ทางวิชาการอื่น ๆ และการบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สองข้างต้น สะท้อนให้เห็นบริบทการพัฒนาสถานศึกษาให้สอดคล้องกับผู้เรียนในโลกยุคใหม่ได้อย่างชัดเจน เช่น การจัดการเรียนรู้เชิงรุกวิชาภาษาจีนนอกห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ที่ดี เป็นต้น ทั้งนี้ โรงเรียนอนุราชประสิทธิ์ยังคงพัฒนาการบริหารจัดการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สองอยู่เสมอเพื่อให้สอดคล้องกับโลกในยุคโลกาภิวัตน์ และเป็นโรงเรียนต้นแบบเพื่อสร้างแรงบันดาลใจแก่โรงเรียนอื่น ๆ สู่ต้นแบบการเรียนการสอนเชิงรุกภาษาต่างประเทศที่สองเช่นกัน

ศูนย์สารนิเทศการศึกษาระดับพื้นฐาน. (2562). การจัดกิจกรรมวิชาการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่สองของ สพฐ. โดยอาศัยความร่วมมือกับองค์การเจ้าของภาษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง. สืบค้นเมื่อ 2 พฤษภาคม 2567 จาก

http://https://pr-obec.blogspot.com/2019/08/blog-post_29.html

สันติ บุญภิรมย์. (2552). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บุคพอยท์.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). *ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2566). *เกณฑ์การคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประจำปี 2566*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

สิริกานต์ ทิพย์ภักดี และทวีศิลป์ กุลนภาดล. (2565). การบริหารจัดการห้องเรียนพิเศษในโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของจังหวัดอ่างทอง. *วารสารบริหารการศึกษา มศว.*, 19(36), 39-51.

Carless, D. (2006). Collaborative ESL/EFL teaching in primary schools. *ELT Journal*, 60(4), 328-335.

Gardner, H. (1999). *Intelligence reframed: multiple intelligences for the 21st century*. New York: Basic Books.

Liu, L. (2006). Co-teaching between native and non-native English teachers: an exploration of co-teaching models and strategies in the Chinese primary school context. *ESL/EFL actions on English Language Teaching*, 7(2), 103-118.

Robinson, B., & Schaible, R. (1995). Team teaching: Reaping the benefits. *College Teaching*, 43(2), 57-60.

Stewart, T. (2005). Interdisciplinary team teaching as a model for teacher development. *TESL-EJ Top*, 9(2), 45-58.

Wu, Y. H., & Yang, J. C. (2008). A study on the rapid communication model of Chinese in Thailand. *China Academic Journal Electronic Publishing House*, 4, 125-132.

Xie, Y. (2012). การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดและแนวทางแก้ไขในการเขียนภาษาจีนของนักศึกษาไทย **泰国泰国泰国泰国学 生写作偏学生写作偏学生写作偏学生写作偏误分析及其对策策策策** (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). เหนือหนาน: มหาวิทยาลัยเจิ้งโจว.